მშრომელთაო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

ლიტერატურული საქართველო

20 ივნისი, 1937 წ. | საქართველოს საბჭოთა მწერლების კავშირის ყოველთვიური ორგანო | ფასი 20 კაპ. № 14 (36).

ეროვნული ბიბლიოთეკა

საბჭოთა მწერლის მოქალაქეობრივი ღირსებისათვის

„საბჭოთა მწერალი უწინარეს ყოვლისა უნდა იყოს საბჭოთა ხელისუფლების, სოციალისტური საშობლოს, **ლენინ-სტალინის** პარტიის ერთგული ადამიანი, მას უნდა უყვარდეს საბჭოთა ხალხი, თავისი საბჭოთა საშობლო, ღრმად სწამდეს მისი ძალა და ძლიერება. იგი უნდა იყოს გულწრფელი და მართლის მთქმელი თავის ნაწარმოებებში. იგი უნდა განამტკიცებდეს, აფართოებდეს თავის კავშირს მშრომელთა ფართო ფენებთან". საქართველოს ბოლშევიკური სახელოვანი ხელმძღვანელის—ამხ. **ლავრენტი ბერიას** ამ სიტყვებში მკაფიოდ და ზუსტად ფორმულირებულია საბჭოთა მწერლობის საუკეთესო და ძირითადი თვისებანი, რომლებიც განსაზღვრავენ საბჭოთა ეპოქის ლიტერატურული მოძრაობის თავისებურებას, მას უპირატესობას ყველა სხვა ქვეყნებისა და კლასების მწერლობასთან შედარებით.

სიმართლე და გულწრფელობა, უსაზღვრო და უანგარო სიყვარული ძლევამოსილი საბჭოთა ხალხისადმი, ჩვენი დიადი სოციალისტური **საშობლოსადმი**, მეგობრი და განუყოფელი კავშირი ხალხის უფასოფაქტ მასებთან, ჩვენს რევოლუციურ თანამედროვეობასთან, **ლენინ-სტალინის** პარტიასთან — ასეთია სოციალისტური ეპოქის მხატვრული მწერლობის ძირითადი თავისებურებანი, მას ზრდისა და განვითარების გეზი.

დიადმა სოციალისტურმა რევოლუციამ მოსპო ყოველგვარი ზღუდეები მწერლობასა და ხალხს შორის, მან მწერლობას გზა გაუხსნა ფართო მასებისაკენ. არც ერთი ქვეყნისა და კლასის მწერალი არ ყოფილა ისე თავისუფალი და შეუზღუდველი თავისი რწმენისა და შემოქმედების მხრივ, როგორც საბჭოთა მწერალი ღირსეული სახელი გამოიყენოს ჩვენი სოციალისტური საშობლოს ჩვენი სოციალისტური სამშობლოს სიწინააღმდეგოთ მიმართული კონტრრევოლუციური საქმეებისათვის.

შეურიგებელი რევოლუციური სიფხიზლით დაიცავს საბჭოთა საბჭერული საზოგადოება თავისი რიგბის იდეურ სიწმინდეს. ამით უპასუხებს იგი საბჭოთა ლიტერატურის წინაშე, **ლენინ-სტალინის** პარტიისა და საბჭოთა ხალხის მიერ დასაბერ მოთხოვნებსა და ამოცანებს.

ახალ ეთაურებში მწერლობის წინაშე წამოჭრილ ამოცანათა სინთეზზე ბენაკაუთრებული სიმწვავით ისახებიან ჩვენს წინაშე საბჭოთა მწერლის მოქალაქეობრივი ყოფაქცევა და პირადი ყოფაცხოვრების საკითხები. ჩვენი სამწერლო ორგანიზაციების ერთერთი უდიდესი ნაკლოვანება ამაში მდგომარეობს, რომ ფიქიდან თითქმის არაეთარი ყურადღება არ ექცეოდა მწერლის ყოფაცხოვრებისა და ყოფაქცევის საკითხს, თითქოს ეს უკანასკნელი არავითარ კავშირში არ იმყოფებოდეს საბჭოთა მწერლის ლიტერატურულ საზოგადოებრივ მოღვაწეობასთან.

უკანასკნელი პერიოდის ფაქტები მთელი სიმწვავით მოითხოვენ ჩვენგან ყურადღების გამახვილებას ჩვენი ლიტერატურული ცხოვრების ამ მხარეებისადმი.

დღეს უკვე ყველასათვის ცნობილია, რომ ზოგიერთი ყოფილი „ეფერაკანწყლული" მწერალი—ერთი შეხედვით „საყოფაცხოვრო" სიახლოვე ხალხის ანაზღაურ მტრებთან ლებულობდა ფრიად საეჭვო პოლიტიკური კავშირ-ურთიერთობის ხასიათს. გამორკვეულია ისიც, რომ ნ. მიწიშვილი, რომელიც თავისი უკანასკნელი პერიოდის ლექსებით თვალთმაქცურად გვპირდებოდა საბჭოთა მწერლობის მიმართულებით გადაიარაღებას, მაგრამ ამ უბადოულმა ეკ ფალ ულსელ ლექსების მიღმა აწარმოებდა მუხანათურ, ვერაგულ, ჯაშუშურ მუშაობას ჩვენი სამშობლოს და ჩვენი ხალხის წინააღმდეგ. ია გფიფრთხილება, რომელიც საქართველოს ბოლშევიკების მე-10 ყრილობის ტრიბუნედან მიეცა ზოგიერთ მწერალს, — ცხადია გამოწვეულია არა მარტო ამ მწერალთა შემოქმედებით პრაქტიკით, არამედ მათი ყოფაქცევით, მათი კავშირ-ურთიერთობათა ხასიათით.

ამიტომ იყო, რომ საბჭოთა მწერლობის სახელოვანი მეთაური **მ. გორკი** ყოველთვის უდიდეს მნიშვნელობას აძლევდა ლიტერატურული ყოფის გაჯანსაღების საკითხს, და ისეთივე მოღვაწეობით იბრძოდა მახინჯ საყოფაცხოვრებო მოვლენათა წინააღმდეგ მწერალთა წრეში, როგორის ძალითა და ენერგიითაც იბრძოდა იგი მწერლობის სისადავისა და ხალხურობისათვის, ახალი სოციალისტური ჰუმანიზმის ბდეებისათვის. მ. გორკი გვასწავლიდა, რომ ხელოვნებიდან—ფაშიზმამდე ბეღურას ნისკარტზე უფრო მოკლე მანძილი არის. უკანასკნელი დროის ფაქტებმა სავსებით ცხადყვეს ამ აზრის სრული სამართლე. ყოფაცხოვრებითი მოვლენების მჭიდრო კავშირი პოლიტიკაში - საზოგადოებრივი ხასიათის მოვლენებთან.

ამიტომაც საბჭოთა მწერლობის ორგანიზაციის წინაშე ვადაუდებელ ამოცანათ ისახება დაუნდობელი ბრძოლის გაჩაღება მახინჯ და ავთმყოფურ საყოფაცხოვრებო ტრადიციათა წინააღმდეგ მწერალთა შორის.

საბჭოთა მწერლობის ორგანიზაციის წინაშე ვადაუდებელ ამოცანათ ისახება დაუნდობელი ბრძოლის გაჩაღება მახინჯ და ავთმყოფურ საყოფაცხოვრებო ტრადიციათა წინააღმდეგ მწერალთა შორის.

საბჭოთა მწერლობის რიგებში უკვე მოეთმენელია და აუტანელი ფვნელ - ბოჰემიზიელ - ბოგემური ტრადიციების ნარჩენები, აწკარა ხულიგანობის, საზოგადოებრივი მოვალეობისადმი უპასუხისმგებლო დამოკიდებულობის შემთხვევები, რომ ლუბაც არც თუ ისე იშვიათად ადგილი აქვს ხოლმე მწერალთა წრეში. თვითთეული ასეთი შემთხვევა უნდა გამოვიტანოთ მწერალთა საზოგადოების სამსჯავროზე. გავიკითხოთ და დავგმოთ იგი, რათა მოვსპოთ მთელი განმეორების შესაძლებლობა.

საბჭოთა საბჭერული საზოგადოებრივობა შეურიგებლად უნდა შეებრძოლოს ულუზგავსო ლაყბობისა, ჭორიკანობისა და ურთიერთ გაბაიბრუტბის ჩვეულებას, რომლითაც საკმაოდ დაავადებული ზოგიერთი ჩვენი მწერალი.

შეუძლებელია მოვითმინოთ ის მდგომარეობა, რომელსაც დღემდე ადგილი ჰქონდა ლიტერატურული ინტელიგენსა, სხვადასხვა ხასიათის გაუნაღდებელ დაკვეთებისა და სამდგომოთ შეუსრულებელ საავტორო ხელშეკრულებათა სახით. ეს ქმნის პარაზიტიზმისა და მეეთაბხრობის განწყობილებას მწერალთა წრეში.

საბჭოთა მწერლისაგან ჩვენი სამშობლოს ხალხი პირველ ყოველისა მოითხოვს დაძაბულსა და ნაყოფიერ შემოქმედებითი შრომას მიმართულს ჩვენი ქვეყნის, მშრომელი ხალხის საკეთილდღეოთ. არავითარი სხვა საშუალებებით არ შეიძლება საბჭოთა მწერლის საპატიო სახელის მოპოება.

მწერალთა შორის პოლიტიკური აღმზრდელობითი მუშაობის გაძლიერება, ბრძოლა მწერალთა ბოლშევიკური აღზრდისათვის, ყურადღების ცენტრად შემოქმედებითი საკითხის დაყენება და ამ მუშაობაში მწერალთა ფართო მასის ჩაბმა წარმოადგენს საუკეთესო საშუალებას ლიტერატურული ყოფის გაჯანსაღებლობის, მახინჯ და ავთმყოფურ საყოფაცხოვრებო ტრადიციათა აღმოფხვრისათვის.

ჩვენ უნდა ვიბრძოლოთ საბჭოთა მწერლის მოქალაქეობრივი ღირსების სიწმინდისა და შეუბღალულობისათვის. მხოლოდ ამ გზით შესაძლებს საბჭოთა მწერლობა გაამარჯვოს ის დიდი სიყვარული და მზრუნველობა, რომლითაც ეპყრობა საბჭოთა ლიტერატურას ჩვენი დიადი სამშობლოს ხალხი, ჩვენი დიადი ბოლშევიკური პარტია, ხალხთა დიდი ბელადი და მასწავლებელი ამხანაგი **სტალინი.**

საქართველოს საბჭოთა მწერლობა თავის ხმას უერთებს დიად საბჭოთა ხალხის რისხვას მიმართულს სამშობლოს მოღალატეთა და ჯაშუშთა ფაშისტური ხროვის წინააღმდეგ. ფაშიზმის მოსყიდულ აგენტთა დახვრეტა-მშრომელთა მილიონების ერთადერთი სამართლიანი განაჩენია

დიადი საბჭოთა ხალხის ხმა

სსრ კავშირის უზენაესი სასამართლოს განაჩენი, გამოტანილი ფაშისტთა რვა საზიზღარი ჯაშუშის მიმართ, რომელთაც დანაშაულებრივ წაუსწრეს, მოყვანილია სისრულეში. ამ სამართლიან, ერთადერთ შესაძლებელ განაჩენს მთელმა ჩვენმა ქვეყანამ დაუჭირა მხარი. მას მრავალრიცხოვანი კრებების რეზოლუციებში ხელი მოაწერეს მილიონობით საბჭოთა მოქალაქეებმა. უზენაესი სასამართლო აღმოჩნდა სრულ ერთიანობაში, ჩაინს დად ხალხთან, წითელ არმიასთან, საბჭოთა მთავრობასთან, მთელ პატიოსან და მოწინავე კაცობრობასთან.

გულისამრევი ფაშისტურ-ჯაშუშური სიბინძურე აღგვლია პირისაგან მიწისა. ჩვენ ვიცით უზენაესი სასამართლოს განაჩენიდან, რომ ეს ბანდა, იმყოფებოდა რა უცხოეთის ერთი სახელმწიფოს სამხედრო დაზვერვის საქსაურში, მიზნად ისახავდა ხელი შეეწყო საბჭოთა კავშირის დანაწილებისათვის და ჩვენს ქვეყანაში შიმაშოლეთა და კაპიტალისტთა ძალაუფლების აღდგენისათვის. ამასვე მოწმობს თავდაცვის სახალხო კომისრის საბჭოთა კავშირის მარშალის ამხანაგ ვოროშილოვის ბრძანება, რომელიც ღღეს იბეჭდება. ჩამოიცვეს რა თავის ჯაშუშურ დანგაზზე ქვეყნისა და პარტიისადმი ერთგულების ნიღაბი, არამზადები „ამზადებდნენ პარტიისა და მთავრობის ხელმძღვანელთა მოკვლას, ეწეოდნენ ათასეგვარ ბოროტ მავნებლობას სახალხო მეურნეობაში და ქვეყნის თავდაცვის საქმეში, ცდილობდნენ ძირი გამოეთხარათ წითელი არმიის ძლიერებისათვის და მოიმზადებინათ მისი დამარცხება მომავალ ომში".

ისინი ლამობდნენ ჩვენი სამშობლოს დამარცხებას, იმიტომ, რომ მხოლოდ დამარცხებას შემთხვევაში იმედოვნებდნენ ბენხორციელებნათ გეგმები—მოეხდინათ კაპიტალიზმის რესტავრაცია და საბჭოთა ქვეყანა მიეგდოთ საჯიჯგნელად ბურჟუაზიის მგელთა და ჭოფაკთათვის. მათ სძულდათ მუშები და კოლმეურნეები, სძულდათ წითელარმიელები, იმიტომ რომ საბჭოთა ქვეყნის მშრომელნი ხელს უშლიდნენ მათს სძალველ ზრახვათა განხორციელებას. მათ სძულდათ ბოლშევიკური პარტია და საბჭოთა მთავრობა, რომელნიც ფხიზლად დგანან მუშათა კლასის დიდ მონაპოვართა სადარაჯოზე. მაგთვის აოცალილი იყო მეეგოთო ჩვენი ქვეყანა საჯიჯგნად თაშისტ ყაჩაღებისათვის, რათა ხალხს ძალებზე აღიდგინათ მემამულეთა და კაპიტალისტთა მეუფება.

ამხანაგი ვოროშილოვი თავის ბრძანებაში ამბობს: „ისინი თავიანთი გამეცლილური მოქმედებით, აშკარა ღალატითა და მაგნებლობით ფორონტის ტეხვიკური და მატერიალური მომარაგების დარღვევა და საბრძოლო ოპერაციების ხელმძღვანელობის საქმეში ამეფილნენ მეიღწიათ იმისათვის, რომ ომის შემთხვევაში დაემარცხებინათ წითელი არმია ფორონტებზე და დაემხოთ საბჭოთა მთავრობა". მათთვის საჭირო იყო ომი, და ისინი აქტიურად ეხმარებოდნენ საბჭოთა კავშირის დაფძინებელ მტრებს მოემზადებინათ დანაშაულებრივი ხოცვა-ყლეტა. მათ იცოდნენ, რომ საბჭოთა კავშირის მშრომელთა შორის, წითელარმიელთა შორის ვერ იპოვიდნენ ადამიანებს, რომელნიც მათ დაეხმარებოდნენ თავის სძალველ, შავბნელ საქმეში. მათ ესმოდათ, რომ საბჭოთა კავშირში, სადაც ლენინ-სტალინის პარტია მშრომელთა უსაზღვრო ნდობით სარგებლობს, ისინი ვერ იპოვიდნენ ფაროთო მასებში საზიზღარი ღალატის ხელშემწყობთ. ამიტომ მთელი თავისი იმედი მათ დაამყარეს თავიანთ ბატონ-პატრონებზე, საბჭოთა კავშირისადმი მტრულად გაწყვეტილი ქვეყნის ფაშისტურ წრეებზე. და ისინი წინდაწინ მზად იყვნენ, გაეღოთ საბჭოთა კავშირის დახარბებაში დახმარებისთვის საფასურად ჩვენი ქვეყნის ხალხთა თავისუფლება და დამოუკიდებლობა.

„ისინი დახმარებას ელოდნენ თავისი ბატონ-პატრონებისაგან — უცხოეთის ერთი სახელმწიფოს სამხედრო-ფაშისტური წრეებისაგან და ამ დახმარებისათვის მზად იყვნენ დაეთმოთ საბჭოთა უკრაინა, დაექუცმაცებინათ ჩვენი ქვეყანა ნაწილ-ნაწილად".

მათი ზრახვის საზიზღრობა ისეთი დიდი იყო, როგორც მისი უაზრობა ისინი იძულებული იყვნენ ღრმად დაემალათ თავიანთი გეგმები და თავიანთ დანაშაულებრივი ორგანიზაცია. ისინი ვერ გაბედავდნენ ვისმე განდობოდნენ, ვისმეკენთან გადაკვრიან ელაპარაკნათ თავის შეთქმულებაზე. ეს იცოდნენ, რომ **პირველი წითელარმიელი, რომელთაც კი ისინი მიმართავდნენ თანაგრძნობის ძიებაში, შეიპყრობდა მათ, როგორც მოღალატეებს, როგორც გამცემლებს, როგორც ჯაშუშებს.** ისინი მოქმედებდნენ იატაკქვეშეთში, ცდილობდნენ რა შიგნიდან გამოეღერღნათ წითელი არმიის ძალა, საბჭოთა თავდაცვის ძლიერება.

ამხანაგ ვოროშილოვის ბრძანება, მგვიანითითებს მათს სრულს მოწყვეტებულ ხალხისაგან და წითელი არმიისაგან. „ამ გამცემლებმ კარგად ფაშისტურ დაზვერვის სამსახურშე, გამომეღოვნებული და დახვრეტილი იქნა სსრკ-ის უზენაესი სასამართლოს სამხედრო კოლეგიის დადგენილების თანახმად.

ეს დადგენილება ერთსულოვნად დადასტურეს და მას მიესალმენ მთელი ჩვენი ქვეყნის მასები უთანაგრძნობელ პოლიტიკას, სისტემატურად აწყდებოდნენ ამ საბჭოთა ხალხთა ინტერესებს ჩვენ ეპოქის სასამართლოს ბრძოლა ეროვნ ეროვ ეროვ ეროვ

მაქსიმ გორკი და გოღა ჩიჯაძე

ი. ბალახაშვილი

1891 წლის გაზაფხულზე ნიჟნი-ნოვგოროდიდან „ნეტის სამიჯნლად“ ფეხით წამოსული, ბაშინ ჯერ ისევ სრულიად ახალგაზრდა, ალეკსი მაქსიმის ძე პეშკოვი ოდესის ნავთსადგურში გიგელი ს—ძეს, რომელის სახელი და გვარი მაქსიმ გორკის მოთხრობაში — „ჩემი თანამგზავრი“ შაქრო ფრთაძეა.

ს—ძე ამ შეხვედრას ასე იგონებს:

„პეშკოვი გავიცანი ოდესაში, სადაც მე სრულიად შემთხვევით მოვხედი, ბათომში ამხანაგმა ნიეთები მომპარა და ოდესაში წავიდა. მე უკან გამოუდექი, მაგრამ ჯერ ოდესაში ვერ აღმოვაჩინე. გავიდა ორიოდე დღე და ფეხი სელ შემოეხარკა. გზის ფულს ვინღა სჩიოდა, პურისათვისაც აღარფერი გამაჩნდა. ღამეს ბაღში ეთევდი, სადაც ჩუმად გადავძვრებოდი ხოლმე. ბოლოს გადაეწყვიტე, ასე თუ ისე, გემში ჩავდომა და ბათომისკენ წამოსვლა.

ამ აზრით ნავთსადგურში წავედი და განმარტებით დავდექ. თითქმის ორი დღის უქმელი ვიყავი და ძალზე მშიოდა. ტანისამოსი კარგი მეცვა, თითქმის ახალი, ეროპული.

ამ დროს ჩემთან მოვიდა ზორბა, მაგრამ ძველ და დაგლეჯილ ტანისამოსში გამოწყობილი კაცი, რომელმაც შიური მთხოვა. მე გამეცინა: თვითონ მშიერი ვიყავ და ეს კაც ფულსა მთხოვდა. ჩემი ამბავი გადავეცი. ბოლოს ერთმანეთი გავიცანით.

ახალი ჩემი ნაცნობი პეშკოვი გამოდგა, ნიჟნი-ნოვგორო

კოლმეურნეობის ბალი

შინაური

შემოდგომის მზიფი ბალში
ლამაზ ხეებს არხევს სიო.
და ლრუბლებიც, — აწყდილს
ცაში,
ეხვევიან კაკვასონს.

სიო ნაზად დაუქროლებს,
აშრიალებს ყვითელ ფოთლებს.
ფრინველებიც სწუხან, თითქოს,
შორს გაფრენას დრო რომ
ითხოვს.

სავსე მზიფი ხეხილებით
არის ბალი შვიდი... ბრძნული...
და ხეებზე დაგრეხილი
ვაზებია შავი ყურძნით.

შავი, როგორც მჭვარტლი და
ეს,
მალხენს, როცა ქარი არხევს.
შორს იფრქვევა სურნელება
ყურძნების და მზიფე ვაშლის.
და მზე მკრთალად ეთამაშება
ნარინჯების ბუნქებს გაშლილს.

ელვარებით — მზიფი მტიკვანს—
ბროწეულიც ედევება.

რა კარგია აქ საღამოს,
როცა დაჭქრის ნიავ-ქარი?!
სურნელება ბალის ათრობს
და ყველაფერს ფრთის ნარარი.

ლამით ბალში ვარსკვლავს
წვიფელს
ანთებენ და ქვაც თვალს
ინთებს...

კოლმეურნეებ! სუფთა გულით
მოიწიე ეს ნაყოფი.
ის შენია... სიხარული
შედეგია შენი ოფლის.

თარგმნა: პეტრე სამსონიძემ.

საბჭოთა ახალგაზრდობა

ლ. ლაბახუა

ახალგაზრდობას გაგვიხარია,
მოვალთ, სიმღერით
მოვიმართებით,
ჩვენი ცხოვრების ცაზე დარია
და ზაგვდგომია თვალში ნათელი.

მოვიქანცებით ელვარე მზისკენ
და გულში ცეცხლი მესთვის
ანთია.
წითელი დროშა მოგვიძღვეს ისევ,
წინ! — მოგვიწოდებს ჩვენი
პარტია.

პარაშუტებით როდესაც მაღლით
მოიფენება თეთრად ლაჟვარი,
გაიძახიან — დიდი და ბაოლი—
—ნახეთ არწივია ლაღი
ნავარდი!

ამკობს ფეიზაღი ყვავილი, ვარდი,
ამ ჩვენი ქვეყნის მსუყე ნიადაგს;
არხევეს ხის ფოთლებს ნიავი
მარდი,
გვაბარებს მზიფე ხილით ნიადაგ.
და ამ სიტურფით გული სავსეა
ვამბობთ: ეს მხარე რა
ძვირფასია!

ახალგაზრდობას გაგვიხარია,
მოვალთ, სიმღერით
მოვიმართებით.
ჩვენი ცხოვრების ცაზე ზარია,
ჩვენ ზაგვდგომია თვალში
ნათელი.

თარგმნა მიქელ პატარიძემ.

აფხაზური მწერლობის დეკადა

14 ივნისს ჩვენს დედაქალაქს ეწვია აფხაზეთის მწერლების დელეგაცია აფხაზური მწერლების ფუძემდებლის **დიმიტრი გულიას**, აფხაზეთის მწერალთა კავშირის თავმჯდომარის **ს. ჭანბას**, პოეტების **ლ. ლაბახუას, ბ. შინკუბას, გ. გულიას, მიქაელ, ა. ყვაბიას, კანონიდის** შვილიშვილთან.

15 ივნისს მწერალთა კავშირში გაიმართა აფხაზს მწერალთა შემოქმედებითი საღამო. საღამო გაიხსნა ამბ. **დ. დიმიტრიას** შესავალი სიტყვით.

აფხაზ მწერლებს სიტყვებით მიმართეს **მიხეილ ჯავახიშვილმა, სიმონ ჩიქოვანმა** და **ვ. გიფრინდაშვილმა.**

დიდი ინტერესით იქნა მოსმენილი **ს. ჭანბას** და **დ. გულიას** მოხსენებები, პირველმა ეროკლად გაიქცო საქართველოს მწერალთა აქტაკს აფხაზური დამწერლობისა და ლიტერატურის ისტორია, ხოლო მეორე ფართოდ შეეხო აფხაზური საბჭოთა ლიტერატურის დღევანდელ ვითარებას.

ამ საღამოს პირველად გაისმა საქართველოს მწერალთა სასხლეულში **აფხაზური** მხატვრული სიტყვა. დ. გულიამ წაიკითხა თავისი ცნობილი სატირა — „ხოჯანდუ“ და ნაწყვეტი **მოთხრობიდან „ამბავი ჩინა“.** პოეტებმა **ვ. ლაბახუამ, ბ. შინკუბამ, გ. გულიამ,** კანონიდის და ეფანოს ლაკუთარ ლაჯბაზეთ გამოსულმან ცხადყო, თუ რამდენად მრავალფეროვანია თემატიკა აფხაზური საბჭოთა პოეზია, ამავე ავტორების ქართული თარგმნები წაიკითხეს პოეტებმა **მ. პატარიძემ, ვ. გიფრინდაშვილმა, ვ. ფორაკაძემ, პ. სამსონიძემ, ხ. ეფლეს, ვ. ბაბიჩარიძემ, ფ. გიორგაძემ.** დ. გულიას და ახალგაზრდა აფხაზ პოეტის კეიკინის ლექსების რუსული თარგმანი წაიკითხა პოეტმა **რიფრიკ ფანეგმა.** ს. ჭანბამ აქცია გაიკეთა თავის მიერ თარგმნილი ილია ჭავჭავაძის „პოეტი“ და ადგილი „ვეფხის ტყაოსანი.“ („ნახეს ოცნო მოყმე ვინმე“). დ. ჯულიამ წაიკითხა ადგილები „აკაო ჯაჩიგდიდან“.

როგორც სამართლიანად იქნა აღნიშნული, აფხაზეთის მწერალთა ჩამოსვლას საქართველოში უდიდესი მნიშვნელობა ექნება ორივე ხალხის ლიტერატურისათვის. ეს შეხვედრა ხელს შეუწყობს ორი მომავერის ლიტერატურების გამდიდრებას და უფრო გამაძ�ოკეცებს მათ სტალინურ მეგობრობას.

17 ივნისს ბლებანოვის სახელობის ჯგუფში მოეწყო აფხაზი მწერლების შეხვედრა ორთქმოქალაფლთა და ეიგორთა შემკეთებელი ქარხნების მუშებთან, ეროკედი შესავალი სიტყვით გამოიღება ამბ. **ბეხა ელანტი.** აფხაზურ მწერლობაზე მოხსენებები წაიკითხეს დ. გულიამ და ს. ჭანბამ. ბუნების სახელით აფხაზ მწერლებს მისალმებენ ინტერესი სიტყვით მიმართა ამბ. **ვანო ნაზარაშვილმა.** დ. ჯულიასადმი მიძღვნილი ლექსი წაიკითხა ვ. **გიფრინდაშვილმა.** აფხაზი მწერლებისადმი—შაქრო ნიკოლაფლაა. შემდეგ თავიანთი ნაწარმოებებიც კითხეთ ბეთოვენი დ. ჯულია, ს. ჭანბა, ლ. ლაბახუა, ბ. შინკუბა, გ. ფლიკა, ხოსროფელი ქართველ მწერლები ბ. ფანიანი, მიქაელ ბერძენი მწერალი კანონიდი, აფხაზ პოეტების, ქართველი თარგმნები წაიკითხეს ეკრ. ცეცხლაძემ, მ. პატარიძემ, ვ. გაბესკირიამ, ვ. გიფრინდაშვილმა და ვასო გორგაძემ, ხოლო რუსულად თარგმნილი ლექსები — რ. ინენეიმა.

აუდიტორია აღფრთოვანებული ხვდებოდა პოეტების გამოსვლას.

17 ივნისს ღამით აფხაზ მწერალთა დელეგაცია გაემგზავრა სტალინირს, სადაც ეკიმართება დიდი საღამო ოსი მწერლების მონაწილეობით.

სტალინირიდან დელეგაცია გაემგზავრება ქუთაისში, ხოლო ქუთაისიდან — ბათუმში, სადაც მოეწყობა აფხაზ მწერლების შეხვედრა მწერლებთან და მუშათა აუდიტორიებთან.

სამსონ ჭანბა

სიმღერა

ს. ჭანბა

ვებგერთელა მთებს ფერხულ-გაეფათ ხავერდოვან მოლის ირგვლივ. მაღლა ცაში ბამბის ნაფლეთებით დაფენტულიყო ლრუბლები, თეთრი გედებივით მიცურავდნენ ცაცაბო კლდეების სწვრივათ და თათოოული ჩალმათ ეხურებოდნენ მაღალ მწვერვალებს.

მოლის შუა გულში იდგა ასწლოვანი ცაცხვი, ჩუმი მოწამე გარდასული დროთა.

ცაცხვის ტოტებ ქვეშ დინჯათ ისხდნენ ცხოვრების სიბრძნით აღჭურვილი მოხუცები სასოფლო საქმის არჩევდნენ. ახალგაზრდობა მოწიწებით უსმენდა უფროსებს. დუმდნენ მთები.

ლაპარაკობდა ხაჯმატი. მოხუცს თავს უბერავდა თეთრი ჩაბალახი, თეთრი წვერი ჩაჩჩერავით ეშვებოდა გულზე.

ის დიდხანს ლაპარაკობდა, საუბრის დროს იქერებოდა ქვევით, და ჯერს წვერით სცემდა დედამიწას. ხანდახან აიწევდა თავს და შაშინ თეთრი წამწამების ბურდოდან ელავდა თვალის კაკლები, ფათურობდა სიერცეში მისი მზერა.

ხაჯმატმ მოათავა ლაპარაკი.

მხიარულმა და ხმაური ახალგაზრდობამ შეკრა წრე, ცეკვა და სიმღერა გადაეხლართა ერთმანეთს.

ტაშის ცემას და სიმღერის რიტმს ადგილად აპყავ ფეხები... ბამბის ქმაყოფილი სახეები, ბრწყინავს და მათ ისევ ახალგაზრდა ჩეონიათ თავი.. ვერ მოითმინა მოხუცმა. ხანაჯალზე ხელჩაჭიდული, გადავიდა წრეში და გასარალდა, მსუბუქად და კოხტად დაუარა წრეს, გაუსვა ფეხები...

ახალგაზრდობა.. ცეკვის რიტმს აპყავ თოფის სროლაც.. დაგვა დენთის სუნი.

— ეჰ.. ეს რა ცეკვაა! ჰაერში ატრიალებდი, დაეკრიდი, ახლა დამიძახებდა ძალები, — გულდაწყვეტილი ხმით სთქვა მოხუცმა, როგორც ჯდებოდა თავის ადგილზე.

მიწყდა სიმღერა, მოიწყინა ახალგაზრდობამ.

— სთქვით ძველი სიმღერები, — მოითხოვდენ მოხუცებიდან ახალგაზრდობამ.

— ახალგაზრდებს უნდა დაუთმო, — სთქვა ხაჯმატმა. — ყური მიგდეთ და დაიხსომეთ. ჩვენნი სიმღერები მამა-პაპათა მწარე გამოცდილების ნაყოფია, დღ გადავიდეს ეს სიმღერები თაობიდან თაობაზე და დარჩეს სამუდამოდ ხალხში, მაგ დაიწყო „ტანჯველ სიმღერა“.

მოხუცები აძლევენენ ბაბს ეს სიმღერანი სიმღერა, ნაღველით სავსე, შორს ისმოდა, მთებში მიგორავდა მისი ხმა ზმენი.

ხაჯაბატს შთაგონებან ლოტაცება ეტყობოდა და ის უფრო და უფრო ეძლეოდა სიმღერის განწყობილებას.

სიმღერის უკანასკნელი ჰანგები გაიმეორა ნახმეგმა კლდეებში სიღერა მიწყდა.

ჩამოვარდა სიჩუმე.

არავის უნდოდა მისი დარღვევა, ხმოლოდ ცაცხვის კარავეული გამოლილი ფოთლები ჩუმად შარი-შურობდა მაღლა.

ხაჯაბატმა ღრმად ამოიხვნეშა და დახარა თავი.

— რა დაგვმართა ხაჯამატ? — ჰკითხეს აღელვებით ირგვლივ — არაფერი.. ისე.. სიმღერის ბრალია, — ს

მ. გორკის ნაწერები და წიგნები გორკიზე საბჭოთა კავშირის ხალხთა სხვა და სხვა ენებზე.

მზადება რუსთაველის იუბილესათვის

თათბირი მოსკოვში „ვეფხის-ტყაოსნის," რუსულ თარგმანებზე

ამ რამდენიმე ხნის წინად მოსკოვში ტულად მიეთითებოდნენ თარგმანში არსებულ ზოგიერთი შეცდომისა და ხუსტ ადგილ ზე. მათ მოიყვანეს იმის საკმაო მაგალითები, რომ პუტრენკოს თარგმანში ადგილი აქვს „ბაფმინტიზმებს", არეკიზმით გატაცებას და ხშირად რუსული ენის კანონებს დარღვევას.

მიუხედავად ამ შეცდომებისა, მოკამათეთა აზრით, პუტრენკოს თარგმანში იარძნობა რუსთაველის პოემის ღიღი ფუოა, აშკარა ლიმოსავლური კოლორიტი, ემოციური სისავე და ფილოსოფიური სიღრმე.

ყველაფერი ეს გაცილებით უფრო მეტია იმაზე, რაც ბალმონტმა შესძლო.

სამეიოლოგ ერთერთ სხდომაზე განხილული იქნება გ. ციგარლის თარგმანიც.

რუსთაველის საკავშირო საიუბილეო კომისიაში

სსრკ მწერალთა კავშირთან ჩამოყალიბებული რუსთველის საიუბილეო კომისია, რომლის მთრიგი სხდომა შესდგა 7 ივნისს ამხ. ლახუტის თავმჯდომარეობით.

კომისიის მდივნის ამხ. ვ. გოლუბევის ინფორმაციიდან გამოირკვა, რომ მოსკოვს საზოგადოებრიობა ფიდ ინტერესს იჩენს რუსთველს შემოქმედებისადმი.

სსსშ-ვეფხვნიერ სხდომაზე ბიბლიოთეკები მწერალთა კავშირის საიუბილეო კომისიას მიმართავენ ხოხვენთ, გამართოს მოხსენებები გენიალური პოეტის შემოქმედების შესახებ.

კომისიას არა ჰყავს მომხსენებელთა კადრი, რის, გამოც განხრახულია ტფილისდან მოწვეულ იქნას ცნობილი ლიტერატურათმცოდნეები, გარდა ამისა კომისიას გადაწყვეტილი აქვს მოსკოველ ლიტერატურათ მცოდნეთა შორის მოამზადოს მომხსენებელთა კადრი.

ოფიციალ სხდომაზე მასალარი ტირაჟით სცემს რუსთველის პორტრეტს.

ამ დღეებში შოდგება საიუბილეო კოქანონი და პოეტების სექციის. პიოტრის ბიბლიოგრაფიული სხდომა, რომელზედაც ალექსეევ შეადგენა ლონისძიებანი შემდეგში რუსთველის საიუბილეოდ მზადებისათვის.

ილიას საიუბილეო ღღეები

სამხრეთ ოსეთსა და გურიაში

ილია ჭავჭავაძის საიუბილეო საღამოებმა დღიანს ინტერესით ჩაიარა სამხრეთ-ოსეთში და გურიის რაიონების კოლმეურნეობებში. სრულიად საქართველოს საბჭოთა მწერლების კავშირის ბრიგადამ შ. აფხაიძისა და ვ. ფურჩოს შემადგენლობით ალბეთში, რაიონებში მოაწყო შეიდი ლიტერატურული საღამო: სტალინირში, ერედვში, ბიგოათში, აკანაში მახარაძეში, შემოშვილდა და ხოხტატორში. აღსანიშნავია ის გარემოება, რომ ყველა საღამოს, დიდადილი ხალხი ეწყრებოდა და აპტტარ მონაწილეობას იღებდა ამ ხროთ ტაკელ-გამოცანებში.

ალნიშნულ საღამოებიდან ჯანსაკუთრებით ფუდან ბალს. მკითხველია აჭეგეობა იმდენად დიდი იყო, რომ მარტო ამ საღამოებზე მისულს მონაწილეებს 80-ზე მეტი სტენოგრამა და წერილობითი შეკითხვა.

მეტად საინტერესო იყო ადგილი ილიას საიუბილეო საღამო ჩოხატაურში. საზეიმოდ მორთულ სარაინო ოთახში ქედლებზე ეკიდნენ ილიას ლეკსების ნაწყვეტები, დარბაზში ტეგი არ იყო. ადგილმრავი სრული საშუალო სკოლის მოსწავლეები ილიას ლეკსებს მეოროდნენ.

ბოლოს ილიას ლეკსებს ეკითხებოდა ბ. ბ. ბ. ... ...